

Hana BORTLOVÁ : Českoslovenští interbrigadisté. Tři případové studie.
Magisterská diplomová práce
Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Středisko iberó - amerických
studií
Praha, 2006, 111 str. rkp. + přílohy;

Magisterská diplomová práce kolegyně Hany Bortlové je důkazem toho, že i zdánlivě vyčerpané a dostatečně zmapované téma přináší nové poznatky, pokud k objektu našeho výzkumu přistupujeme s novými otázkami a novou badatelskou metodikou.

Problematika interbrigád je v současné době opět v centru pozornosti španělské historiografie a můžeme jenom litovat, že česká historiografie je stále zatížena ideologickými předsudky. Zdá se, že studie Hany Bortlové by mohla být znamením či předzvěstí změny. Autorka propojila osudy tři čs. interbrigadistů s politickými a sociálními dějinami Španělska a Československa ve 30. letech 20. století a dále s následným vývojem v poválečném Československu. V první části své studie autorka informovala o metodách a použitých pramenech. Vedle zasvěceného přehledu literatury Bortlová stručně charakterizovala metodu "oral history", s jejíž pomocí rozšířila svůj badatelský text o tzv. lidský rozměr.

V druhé části magisterské práce autorka stručně shrnula příčiny španělského občanského konfliktu, problematiku mezinárodních brigád a roli Komunistické internacionály, dále sledovala otázku vztahu čs. vlády k oběma stranám občanské války.

Třetí část práce představuje vlastní badatelský přínos Hany Bortlové. S pomocí archivního materiálu a rozhovorů se třemi příslušníky interbrigád se domnívám se že úspěšně - autorka pokusila o vypracování tří malých biografii, o Karla Dufka, Adolfa Vodičky a Jaroslava Uhliře. Tyto tři portréty se posléze staly východiskem pro vypracování kolektivní biografie..

Se závěry se mohu zcela ztotožnit. Mám pouze dvě připomínky. Předně k rozhovoru s L. Londonovou. Anjo, do výpovědi nelze zasahovat, či s dotazovanou osobou polemizovat. Nicméně v poznámkovém aparátu by měla být souhlasná či kritická připomínka. Např. svědectví Londonové o André Mertym je pochopitelně ryze subjektivní, ale autorka mohla konfrontovat její výpověď se závěry soudobé literatury o tomto muži mezinárodního stalinského dvora. Také Lenka Reinerová byla nejen obětí systému, ale i jeho spoluvtvůrcem. A co se týká onoho pokusu o kolektivní biografii, domnívám se, že dnes je již onen případný vzorek účastníků španělského konfliktu bohužel omezený.

V závěru svého oponentského posudku mohu odpovědně konstatovat, že kolegyně Hana Bortlová napsala kvalitní magisterskou práci, kterou doporučuji k závěrečné obhajobě před státní zkušební komisí. Navrhuji klasifikaci VÝBORNĚ ! Domnívám se také, že ona třetí část studie by měla být publikována. Komisi navrhuji uznet předloženou magisterskou práci i jako základ k získání titulu PhDr.

V Praze, 24. ledna 2007

Prof. PhDr. Vladimír Nálečka, CSc

PS : Omlouvám se, ale ve Vojenském rehabilitačním středisku neměli volný počítač a dali mi k dispozici pouze starý psací stroj.